

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Magyar szülők

magyar gyermekei magyar iskolába járnak. Magyar iskolába járnak, mert ehhez nemcsak joguk van, hanem ez kötelességük is. Kötelességük önmagukkal és kötelességük nemzetükkel szemben. Az anyanyelv lelkünkben fakadó szentségének imádata és tiszteletben tartása a magyar iskolában való tanulás. A tanév kezdetén vagyunk. Most folynak a beiratások. Most dönti el a szülő, hogy gyermeke majdan tudjon-e anyanyelvén nemcsak beszélni, hanem írni és olvasni is, vagy nem. Mert az a magyar gyermek, akinek szülője lemond isten- és természetadta jogáról hogy anyanyelvén kezdje a tanulást, elveszti jogát, hogy később magyar iskolában folytathassa tanulmányait. A választás lehetősége csak egyszer adatik meg. Aki az állam nyelvén kezdi a tanulást, csak románul tanulhat később is. És akkor nincs többé visszaut. Félrevezeti a szülőket, aki azzal kelti fel aggodalmukat, hogy gyermekük az államnyelv tudása nélkül nem érvényesülhet majd. Mert a törvény és a kisebbségek jól felfogott érdeke gondoskodott róla, hogy a kisebbségi iskolákban tanuló növendékek is megtanuljanak románul. Hiszen a román nyelvet magát és a többi tantárgyak egy bizonyos részét minden iskolában az állam nyelvén tanítják. Nem tüntetés a magyar szülők magyar gyermekeinek magyar iskolába való járatása. Csak élvezése azoknak a jogoknak, melyeket a törvény biztosít a kisebbségi nemzetek fiainak. És biztosítja annak a lehetőségnek, hogy a gyermek ha egyszer elkerül szülői háztól, anyanyelvén irhasson övének. És az erről való gondoskodás a szülők kötelessége. Ezt a kötelességet most, a tanév kezdetén, kell gyakorolniok gyermekeikkel szemben. És senkit ne tántorítson meg az ijesztgetés, senkit ne térítsen el meggyőződésétől a fenyegetés. Minden ijesztgetéssel szemben megvéd a törvény ereje és szentsége. És ha bárki jogait a beiratások alkalmával megakarná csorbítani, jelentse be tiltakozását. A törvény mindenki számára készült és mindenkit egyformán kötelez. És a szülők akarata ellenére más tannyelvű iskolába való beiratás ellen a törvény védelmet nyújt. Ha a magyar szülő úgy érzi, hogy sérelem érte, forduljon a Magyar Párt irodájához, amely díjtalanul szolgál felvilágosítással és díjtalanul készíti el a felebezést a jogsérelmet jelentő beiratás ellen. Magyar szülő gyermeke magyar iskolába járjon. Nyelvben él a nemzet. Ez az igazság fokozottan áll a kisebbségi nemzetekre. Azt akarjuk, hogy gyermekünkkel magyarul tudjunk beszélni, magyarul irhassanak nekünk és egykor magyarul mondjanak imádságot sirunk fölött.

A világtörténelem legnevezetesebb eseménye

Negyvennyolc miniszter jelenlétében, zúgó tapsviharban vonultak be a német megbízottak a Népszövetség közgyűlésére

Genf, szeptember 10.

Genfben tegnap a világtörténelmi esemény jelentőségéhez mért komolysággal és ünnepélyességgel ment végbe Németország delegátusainak a Népszövetség tanácskozásaira való bevonulása. Ehhez a történelmi mozzanathoz a külföldi laptudósítók olyan nagy számban jelentek meg, mint eddig egyetlen egyszer sem, amikor a Népszövetség ülésezett. A németországi sajtó is szinte túlerősen képviselve volt.

A Népszövetség megjelent tagjainak összetétele sem volt még

soha ilyen előkelő-

mint ezuttal. Tizenhat aktív külügyminiszter van jelenleg Genfben, azonkívül egy aktív miniszterelnök, aki egyben külügyminiszter, négy volt miniszterelnök, nyolc volt külügyminiszter, négy tényleges és tizenöt volt miniszter vett részt a Népszövetség tegnapi ülésén.

A Népszövetség közgyűlési termében háromezer főnyi közönség volt tegnap jelen, amikor Ninesics elnök féltizenegy órakor az emelvényre lépett, aki átadta a szót Agueronak, Kuba delegátusának. Utóbbi kijelentette, hogy a mandátumokat vizsgáló bizottság a német delegátusok meghatalmazó iratait rendben találta. Miután senkinek megjegyezni valója nem volt Ninesics elnök felkérte a német delegáció tagjait, hogy jöjjenek a terembe és foglalják el helyüket.

Halotti esendben

léptek be a német delegátusok, elsőnek Gauss, utolsónak Stresemann. Percekig zúgó taps következett erre, majd Ninesics mondott üdvözlő beszédet:

— A legszivesebb Isten hozottal köszöntöm a német delegációt. Ez az esemény, amelyre most áttérünk, szerencsés és örök emlékezetre méltó. A Népszövetség a német birodalom belépésével hivatásának boldog

fordulópontjához érkezett.

Egy nagy európai hatalom foglalja el ebben a percben a teremben a helyet, mint a népek családjának tagja, ennek a gyülekezethez egyhangú határozata alapján. Üdvözlöm a percben a német népet delegátusai útján és szerencsés vagyok, hogy itt láthatom a német urakat velünk egyesülve. Eltökélt hitem, hogy együtt fognak velünk fáradozni a világ békéjének megteremtésében és az igazi népszövetségi szellemben.

Zúgó taps fogadta Ninesics szavait, amelyeket a tolmács angolra is lefordított. Az elnök ezután átadta a szót Stresemann német külügyminiszternek.

Amikor Stresemann felállott, a teremben négy teljes percben át tartott a taps. Stresemann

beszélni kezd,

de szavai elvesznek a tapsviharban. Minden mondatát megtapsolják. Német nyelven beszél, szava nyugodtan, erőteljesen, hangsúlyozottan eseng és minden egyes szava messzire érhető. Valahányszor a meg-megújuló taps felbeszakitja, szünetet tart.

— Ennek a magas testületnek az elnöke éppen úgy, mint a Népszövetség tanácsának elnöke, — kezdte Stresemann beszédét — kegyes volt az öröm és meglegedés szavaival üdvözölni Németország belépését a Népszövetségbe. Első sorban kifejezésre kívánom juttatni köszönetünket az elnök ur iránt és

első kötelességem,

hogy megköszönjem a Népszövetség gyűlekezetének határozatát.

Stresemann beszéde további során megköszönte a svájci kormány vendégszeretétét, majd a Népszövetség megteremtése óta történt eseményekről szólt. Hosszu fejlődésre és előkészületekre volt szükség — mondotta — amíg az általános politikai helyzet úgy alakult, hogy Németország a Népszövetség tagjává válhatott. Még ebben az évben is nehézségeket kellett elhárítani, de most eljött az a

szerencsés pillanat,

amikor Németország belépése megtörténhetett és ezzel elérkezett a lelkek megengesztelődésének az ideje.

A legnagyobb figyelemmel végighallgatott beszéd után ismét elemi erővel tört ki a taps és ezzel megpecsételődött a világtörténelem legnevezetesebb eseménye.

„Nekem az a felfogásom...”

Amikor a főigazgató pápább a pápánál

Temesvár, szeptember 11.

Tornya Gyula dr. szenátor Bukarestben felkereste a közoktatásügyi minisztert, akinek elmondta, hogy Petrovici temesvári főigazgató rendeletet adott ki, amelyben megtiltja, hogy katolikus iskolába más vallású, de ugyanegy anyanyelvű tanulók felvehetőek legyenek. A miniszter a főigazgatónak ezt a rendelkezését csudálkozva vette tudomásul és sajátkezűleg írta rá Tornya dr. kérvényére a következőket:

— Utasítom a temesvári kerületi főigazgatót, hogy szigorúan alkalmazkodjék a törvényhez.

Tornya Gyula dr. szenátor, aki tegnap tért vissza Bukarestből Verany Viktor dr. pártelnök és Osztie Andor főtitkár kíséretében felkereste Petrovici főigazgatót, akinek megmutatta a miniszter utasítását. A főigazgató elolvasta a miniszteri írást és ezeket mondta:

— A miniszter ur bizonyára nem ismeri a helyi viszonyokat. Nekem az a felfogásom, hogy amennyiben magyar tannyelvű iskolai tagozat van, úgy a nem katolikus magyar tanulók abba kötelesek beiratkozni.

A szenátor és a főigazgató között ekörül eszmecsere fejlődött ki, amelynek végén Petrovici főigazgató — eddigi rendelkezésével ellentétben — kijelentette, hogy hozzájárul ahhoz, hogy a temesvári piarista főgimnáziumba nem katolikus tanulók is beiratkozhatnak, amennyiben magyaroknak vallják magukat.

Ami azonban azt illeti, hogy más vallású magyar tanulók iratkozhatnak be a katolikus magyar tannyelvű elemi és polgári iskolákba, e tekintetben Petrovici főigazgató nem engedett eddigi merev álláspontjából és hangoztatta, hogy a nem katolikus magyar tanulók, amennyiben saját felekezeti magyar elemi vagy polgári iskolájuk nincsen, kötelesek az állami elemi iskolák magyar tagozataiba, vagy pedig az állami magyar polgári iskolába beiratkozni. Miután erre a pontra nézve a főigazgató és a Magyar Párt vezetői között megegyezés nem jött létre, Tornya dr. szenátor a közoktatásügyi minisztérium magánoktatásügyi osztályának a következő táviratot küldte:

— A temesvári főigazgató nem engedi meg a más vallású magyar tanulóknak a felekezeti elemi és polgári iskolába való beiratkozását és azt azzal indokolja, hogy az ilyenü állami iskoláknak magyar tagozataik vannak. Miután a magánoktatásról szóló törvény nem tesz különbséget vallásra nézve és a szülők elhatározására bizza, hogy gyermekeiket hová irassák be, kérek sürgős intézkedést, hogy a magyar tanulók vallásra való különbség nélkül beiratkozhatnak a felekezeti iskolákba.

Tornya Gyula dr. szenátor.

Remélhetőleg, hogy ennek a táviratnak fogamatja lesz és Petrovici főigazgató miniszteri utasításra mégis csak megváltoztatja álláspontját.

Rablóvezér szökése a temesvári fogházból

Az igazságügyminiszternek eldicsekedett, hogy jól érzi magát a fogházban, ahonnan azonban két nap múlva elillant

Ha a rabok felügyelet nélkül maradnak

Temesvár, szeptember 11.

A temesvári ügyészségi fogháznak mindig van valami szenzációja. Hol az igazgatót függesztik föl, vagy elítélik, hol pedig a foglyok beszélgetnek magukról. Az egyik fogoly felakasztja magát, a másik megszökik. Most ismét olyan foglyoról kell hirt adnunk, aki bucsu nélkül távozott a fogházból.

Nem is jelentéktelen fogoly volt Salamon Nicolae. Saját

rablóbandája volt,

amellyel Temesvárott, Mosnicán, Ujbessenyőn, Szárcsán és más községekben követett el rablásokat. Heten voltak a bandában és a környékbeli csendőrségeknek és a temesvári rendőrségnek sok fáradságába került, amíg június hónapban sorra összefogdosta őket. Azóta ott ülnek az ügyészségi fogházban és hogy mennyi terhelő adat halmozódott fel ellenük, mutatja az a körülmény, hogy a rájuk vonatkozó vizsgálat még mindig nem volt befejezhető.

A múlt héten Temesvárott járt Cudalbu igazságügyminiszter és megtekintette az ügyészségi fogházat is. Az udvaron felállított foglyokat sorra megkérdezte, van-e valami panaszuk.

Alig volt fogoly,

akinek valami baja, kivánsága nem lett volna. Csak éppen Salamon Nicolae jelentette ki:

— Nincsen semmi panaszom a fogház ellen, egészen jól érzem itt magamat.

Ezzel pedig hazudott Salamon Nicolae, mert ha valóban jól érezte volna magát a fogházban, akkor nem szökött volna meg. Különben valószínű, hogy a miniszter előtt tett kijelentése is csak a szökéshez való előkészületeinek egyik részlete volt. Kijelentésével és szorgalmas, csendes magaviseletével csak félre akarta vezetni őrzőit. Mikor naponta kivezényelték, hogy a fogház előtti járdát loesolja és seperje, azt mindig

nagy ambícióval

végezte. Annyira sikerült neki megnyerni az őrség bizalmát, hogy a kapuőr legtöbbször nem is ment ki vele az utcára, hanem csak a nyitott kapuban várta, amíg Salamon elvégzi a munkáját.

Tegnap reggel félhatkor Salamon Nicolae ismét seperte az utcát. Miután vizsgálati fogoly, saját ruhája, cipője és kalapja volt rajta. Mások ugyan kalap nélkül végezték ezt a munkát, de a kalap nem tűnt fel Buibas Ilie fegyőrnek. Salamon Nicolae seperte az utcát, Buibas pedig a kapuban állott. Salamon végzett a fogház főfrontján levő járdával és behajolt az utcába a Timisiana felé.

Az örök feltűnt

egyszerre, hogy Salamon nem jön, holott a sepréssel már el kellett volna készülnie. A kapuból kisie-

Eladok háztelket

részlet fizetés mellett. — A háztelkek Erzsébetváros Ujlaki-utca meghosszabbításában vannak. Érdeklődéseket kérek a tulajdonosnál:

Ternyáncsev Tivadar,
Józsefváros, Horváth Boldizsár-
utca 3. 1122

tett a sarokra és látta, hogy Salamon, az ügyészségi fogház tulsó sarkáig pontosan elvégezte a seprést, de a seprőt ugyanabban a pillanatban eldobja és futni kezd. Buibas fegyőr utána kiáltott, de hiába. Erre előkapta szolgálati fegyverét, a levegőbe célzott és megnyomta a ravaszt. A fegyver azonban pénteken reggel csütörtököt mondott. Erre a fegyőr szaladni kezdett a rab után, de szeren-

csétlenségére néhány iram után elbukott és elterült a járdán. Mire fel-tápázkodott, környező utcák valamelyikében eltűnt Salamon Nicolae.

A szökés után

azonnal mozgósították a fogház őrségét és a rendőrséget, azonban Salamonnak nem sikerült nyomára akadni. Szökéséről telefonon értesítették a környékbeli csendőrségeket.

Kitört a háború Keleten

Véres tengeri ütközet Anglia és Kína között

London, szeptember 10.

Az az ellentét, amely hónapok óta létezik Kína és Anglia között, egyre élesebb lesz. A kínaiak olyan esekelményekre ragadtatják magukat, melyeket immár az angolok nem nézhetnek tétlenül. A szövetséges kínai csapatok néhány nap előtt a Jan-Cse-Kiang vizén elfogták és lefoglaltak egy angol kereskedelmi gőzöst, az utasait pedig elfogták. Shanghaiból ezeknek a kiszabadítására két ágyunaszád indult el, amde a kínaiak ezeket is elkobozták,

tisztjeiket és matrózaikat pedig elfogták. Tegnapelőtt egy angol csatahajó heves harc után, melyben három angol tiszt és tizenkét közlegény elesett, kiszabadították az elfogott angolokat, azonban a lefoglalt három angol hajót nem tudták visszaszerezni. A tengerészeti miniszterium utasítására egy teljes flottaegységet mozgósítottak, amely tegnap este Singaporeból büntető ekspedícióra indult. Ma két angol gyalogezredet is utnak indítottak.

A töltésről lezuhant vasut maga alá temetett negyven munkást

Ditró, szeptember 11.

Borzalmas szerencsétlenség történt a Tölgyes és Putna között közlekedő iparvasuton. A tölgyesi szorosban levő Putnán negyven munkás dolgozott a Foresta-Putna faipari cég telepén. Délután hat órakor a munkások iparvasuton igyekeztek a tizenkét kilométernyi távolságban levő Recefalvára, hogy a cég ottani központi irodájában heti fizetésüket felvegyék. A munkások három kocsiba szállottak fel, amely előtt azonban

nem volt mozdony

és a rendkívül veszélyes, lejtős és ka-

nyargós uton csak a könnyű kézi féket használták. Az iparvasut nagy sebességgel haladt előre, amikor az egyik fordulónál hirtelen feltűnt egy mozdony, amely Recefalva felől jött. Az összeütközést a kézi fékkel nem lehetett elhárítani és a mozdony beleszaladt az iparvasut kocsijába, melyek lezuhantak a töltésről és a munkásokat maguk alá temették. Két munkás a helyszínén

azonnal meghalt,

harmincat pedig súlyos sérülésekkel a gyergyószentmiklósi kórházba szállították, ahol közülük négyen a halállal vívódnak.

Koplalásra ítélt tisztviselők

A semmit akárhányszor megszorozzuk, semmi marad

Temesvár, szeptember 11.

Temes megye számvevői hivatala, amelynek munkája révén a megye és községi tisztviselők, valamint a nyugdíjasok megkapják havonta járandóságukat, jelenleg az új tizenöt százalékos drágasági pótlék kiutalványozásán dolgozik.

A miniszterium ezt a drágasági segílyt jóváhagyta és minden tisztviselő, akinek joga van hozzá, megkapja fizetésének ezt a csekély javítását. A megyei nyugdíjasok körében az a panasz hangzott el, hogy nem adják meg nekik a megállapított negyven százalékos régebbi drágasági pótlékot. Itt a törvényes rendelkezésben van a hiba, amely kimondja, hogy egyik megye nyugdíjasai

nem kaphatnak

magasabb nyugdíjösszeget, mint a másik megyéé.

Ez a magyarázata annak, hogy az idei év elején a 40 százalékos helyett csak husz százalékos kaptak Temes megye nyugdíjasai, akik ma is előnyben vannak még más megyék hasonló sorsban levő nyugdíjasaival szemben. A most utalványozásra kerülő tizenöt százalékos pótlék amelyet a szolgálatot teljesítő tisztviselők kapnak, olyan mértékben kerül kiosztásra, hogy az a többi megyéhez viszonyítva arányos legyen.

Van bizony Temes megyében sok olyan szegény öreg nyugdíjas, akire egy száz százalékos emelés is reáférne. Nyilvántartanak

például egy megyei utmestert, akinek az özvegye összevissza havi székét lelt kap nyugdíj címén. Egy évek előtt nyugdíjazott jegyző elaggott özvegye szintén nem sokkal többet kap. Az utóbbi évek során történt emelés és drágasági pótlék hozzászámításával az, akinek azelőtt 224 lei nyugdíja volt, most 611 leit kap. Megélni bizony ebből sem lehet és végtelenül elszomorító, hogy a nyugdíjtörvények kuszált rendelkezései, valamint az egységes megoldás hiányai sok régebbi nyugdíjast formálisan koplalásra és

nékülözésre ítélnék.

Ma a megye legmagasabb nyugdíjösszeget élvező egykori tisztviselője havonta 4540 lei nyugdíjat kap. Azok, akik tavaly kerültek nyugdíjba, még amennyire-annyira jól jártak, de a régebbi időkből való és a magyar törvények értelmében nyugdíjazott megyei alkalmazottak a legszomorubb helyzetben vannak, annak dacára, hogy 1924-ben ötven százalékkal, 1925-ben harminc százalékkal és az idén husz százalékkal emelődött a nyugdíj összege. De a semmit akárhányszor megszorozzuk, mégis csak

semmi marad.

Ezidő szerint Temes megyének 378 nyugdíjasa van és bizony ezeknek egyike se tartozik az irigylésre méltó emberek közé.

Magyarország közeledése Jugoszlávia és Angliához

Belgrád, szeptember 10.

Ninicsics, jugoszláv külügyminiszter Genfben tegnap késő este tanácskozott Chamberlainnel. A megbeszélés zárt ajtók mögött folyt le és szokatlanul hosszú ideig tartott. A belgrádi lapok szerint a két államférfi behatóan foglalkozott azzal a beszéddel, amelyet Horthy Miklós kormányzó a mohácsi emlékünnepegy alkalmával a magyar-jugoszláv közeledésről mondott. A két külügyminiszter részletesen megbeszélte az esetleges jugoszláv-magyar baráti szövetség létrehozásának lehetőségét. Diplomáciai körökben különösen nagy fontosságúnak tartják, hogy Ninicsics erről a kérdéssel először az angol külügyminiszterrel tanácskozott, mert Anglia magatartása valamennyi nagyhatalom közül a legbarátságosabb formában nyilvánul meg Magyarországgal szemben.

Nincs megegyezés

a kormány és aradi magyarság között

Arad, szeptember 11.

Arad város rendőrprefektusa tegnap rendeletet adott ki, amely szerint a városnapon községi választásra való tekintettel szombat este tíz órától kezdve reggelig az összes kávéházakat, éttermeket és korezmákat be kell zárni. A színház és a mozik előadásainak szombaton este tíz óráig be kell fejeződni. A rendelet Aradon kinos meglepetést keltett, mert az eddigi szokástól eltérőleg nem csupán a szesztilalattal korlátozza a választásra való tekintettel, hanem egyenesen bezáratja az összes nyilvános helyiségeket s ezzel legjobb napjuktól fosztja meg a helyiségek tulajdonosait. A magyarság körében az a vélemény alakult ki, hogy mivel a kormánnyal az egységes listára vonatkozólag megállapodás nem jött létre, inkább a munkáslistára fogják a magyar szavazók szavazatukat leadni, mert ezáltal remélik elérni azt, hogy a választást majd ismét megsemmisítik és akkor a kormány kényszerhelyzetben lévén, kénytelen lesz a magyarsággal megállapodást létesíteni.

GÜRÖGORSZÁGBAN SEM MINDEN CSENDES. Athénből jelentik: Tegnap véres harcok voltak a város központjában a köztársasági gárdisták és a kormánycsapatok között. A harcnak, melyben a tűzérőség is részt vett, száz halottja és többszáz sebesültje van. Egy páncélos autót a levegőbe röpítettek. A lövöldözés három órán át tartott. A kormány helyzete egyelőre biztosított.

Legmegbízhatóbb bérautók

Legolcsóbb speciális FIAT gépjávitások originális alkatrészekkel

TICHY VILMOS autógarázs I., Piata Unirei (Dom-tér) 8. Telefon 7-84

Hírek

Huszonkét gyermeke született de gyilkossá lett fiát is úgy szereti, mint a többit

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plaja Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Előfizetési árak:

Szerkesztőség: 2—52

Kiadóhivatal: 2—52

Nyomda: 10

Felelős szerkesztő lakása: 2—42

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félszázra 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az önkormányzatban 4 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 geras.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

A magyarság ünnepe

sz a Glória zászlószentelése

Temesvár, szeptember 11.

Ma nap nagy ünnepe lesz a tereári Glória magyar dalegyesületnek, amely egyben Temesvár nagyszínházának ünnepe is lesz. A Glória dalegylet, amely tavaly a városi pályán országos dalosversenyen az első díjat nyerte meg, ma a zászlót szentel. Az ünnepség első része ma este zajlik le. A dal énekesei a zászlóanyának, Brebera Vencelnének lampos szerenádát adnak, utána pedig a Michels-féle vendéglő kertjébe vonulnak, ahol tizenhét népdalárdát énekesével ismerkedési estét tartanak és hangverseny rendeznek. A hangverseny kezdődik az adóval együtt hatvan

olnap reggel a Glória dalegyesület tagjai és a koszorúspárok reggel a Telek téren, onnan a zászlóanyáért vonulnak, majd a józsefvárosi templomhoz mennek, ahol a többi városi várakozik rájuk. A menet a Belvárosba vonul a székesegyházba, ahol Pacha Ágost-episcopi kormányzó nagymisét mond, majd utána a székesegyház felállítását sátorban felszentelt zászlót. A zászlószegnek beállítását a Glória a színházban közgyűlést tart, melyet felkért a Ferdinánd-szálló téli kertben bankett követ. Este félkilenc óra a színházban diszhangverseny lesz, utána pedig a Ferdinánd-szálló téli kertjében tánc. A hangversenyre a jegyeket a mai nap folyamán a Légrady-féle könyvkereskedésben lehet kapni, ugyanott lehet jelentkezni a banketten való részvételre is.

A DÉLI HIRLAP ÚJ ROVATA
A vasárnapi számban a kozmetikai szépségápolás ma már csaknem olyan fontos szerepet tölt be az orvosok munkájában, mint a sebészet, belgyógyászat. Akik a kendőzés művészetét szeretnék megtanulni ebből a rovatból, az eszalódnak fogják Szigoruan tudományos alapon tárgyalja a szépségápolást kozmetikai rovatunk vezetője, Sch Sándor dr. bőrgyógyász.

Halasztást szenved a király hazatérése. Bukarestből jelentik: Ferdinánd király a jugoszláviai trónörökös betegsége miatt még továbbra kórházban marad és ezért valószínűleg csak jövőre érkezik hétéfőn Szinájába.

A királyné októberben utazik Amerikába. Bukarestből jelentik: A királyné hivatalosan meghívták Washington állambeli Marichilli múzeum felavatására, melynek román termét Mária királyné adományozta a múzeumnak. Washington állam kormányzója is meghívta a román uralkodói pártjának Ferdinánd király elhárította a meghívást a maga személyére nézve, és elfogadta a királyné számára, aki október elején indul Amerikába. Mária királyné ez alkalommal Philadelphia főpolgármestere is meghívta az ottani díjazásra.

A józsefvárosi rom. kath. bucsu vasárnap menjen el okvetlenül, mert ritka jó szórakozásokban lesz része.

Temesvár, szeptember 11.

Melovankovics András öbessenyői gazdának és feleségének, született Fodor Juliának huszonkét gyermeket adott az Isten. De ezekből tizenkilencet vissza is vett. Három fia maradt meg a családnak, Gábor, Antal és Péter. Antal, aki kovácsmesterséget tanult, sok gondot okozott szülőinek. Könnyelmű, lúmpoló hajlamu volt. Gábor szodagyártással foglalkozik, Péter pedig földmives. Mindkettő csendes, jóra való ember. És mégis megtörtént, hogy május 15-én Gábor, aki harmincöt éves

fejsszével leütötte

nálánál tíz évvel fiatalabb öccsét, Antalt.

A törvényszék büntető tanácsa — melynek elnöke Fehér Kristóf, szavazó bírja Farchescu József dr. volt — tegnap foglalkozott ezzel az ügygel. Melovankovics Gábor, a vádlott, szolid megjelenésű férfi, előadta, hogy maga sem tudja, miként történt. Az öccse sok bajt és

keserűséget okozott

az egész családnak. A végzetes napon összeszólalkoztak, az öccse szódás üve-

— A munkügyi államtitkár Temesvárott. Plesoianu munkügyi államtitkár tegnap hivatalos ügyekben Bukarestből Temesvárra érkezett.

— Uj plébános Magyarpécskán. Pacha Ágost apostoli kormányzó Lengyel István esakovai esperest Magyarpécskára nevezte ki plébánosnak.

— **GYILKOS KISÉRLET A SVÁJCI ELNÖK ELLEN.** Genfől táviratozzák: Az éj folyamán letartóztattak egy orosz nőt, aki meg akarta gyilkolni Motta svájci szövetség tanácsost. Kihallgatása alkalmával állítólag azt hangoztatta, hogy meg akarta bészulni Vorowszkit.

— Regáti egyetemi tanár halála, aki megtanult magyarul. Kolozsvárról jelentik: Bobrea Vazul egyetemi tanár, a filológiai tanszékének tanára, Bécsben, ahol megoperálták, negyvenhat éves korában meghalt. A regáti származású tanár rövid idő alatt teljesen elsajátította a magyar nyelvet és halála különösen a magyar egyetemi hallgatók körében igaz részvétet keltett.

— Fiedler kanonok szabadságon. Fiedler István esanádegyházmegyei kanonok, általános helynök, szabadságra utazott. A kanonok szabadságát Nagybeeskereken tölti.

— A városi munkások béremelése. Temesvár városi állandó választmánya tegnap délután ülést tartott, amelyben a városi kertészet munkásainak tizenöt, a fuvartelep munkásainak pedig tíz százalékos bérjavítást engedélyeztek. A városi villamosvasút forgalmi személyzetének és a műhely munkásainak egy részét véglegesítették.

— Tiszteletadás a vörös hadseregben. Rigából jelentik: Stalin rendelkezéssel elbocsátott a hadsereg kötelékéből hatszáz tisztet, akik ellenforradalmi mozgalmakban vettek részt. Stalin kijelentette, hogy mindenkit, aki nem feltétlenül megbízható, elbocsát a vörös hadsereg kötelékéből.

get dobott feléje, mire ő fejszét ragadott fel. Az öccse aztán összeesett és reggelre meghalt.

Az öreg Melovankovics András, a vádlott apja, nem tesz vallomást. Nem vall az anya sem, aki sirva mondja:

— Biró urak, nekem minden gyermekem egyforma. Mind

nagyon szeretem.

Szeretem ezt a szerencsétlen Gábort és szeretem az Antit is, Szerettem azt a tizenkilencet is, akik már régebben meghaltak.

A tanúk sorában felvonul a félfa. Köztük vagy hat kereszmáros. Mind azt vallják, hogy Melovankovics Antal részeges, munkakerülő volt és gyakran csalt ki tőlük italt és pénzt a bátyja nevében. Mikor a turpiság kiderült, Gábor rendesen megfizette az öccse adósságát. A többi tanu is mind

dicséret Gábort

és nem a legjobban nyilatkozik Antalról.

A törvényszék az enyhítő körülmények figyelembe vétele mellett egy évi és három hónapi fogházra ítéli. Az elítélt ebben megnyugodott, Radulescu ügyész ellenben keveselte a büntetést és felebbezett.

— **ELTÖRLIK AZ ÉRETTSEGIT.** Bukarestből jelentik: A Viitorul legújabb száma cikkét közöl, mely szerint Petrovici közoktatásügyi miniszter azzal a tervvel foglalkozik, hogy az érettségi vizsgát eltörli. A Viitorul emiatt hevesen támadja a minisztert.

— Magyar hadbiztos-tábornok halála. Budapestről jelentik: Obert Ede hadbiztos-tábornok Budapesten nyolcvanegy éves korában szívzselhűdés következtében hirtelen meghalt. Obert tábornok huszonöt esztendő előtt a temesvári katonai intendatura élén állott.

— Sadoveanu lesz az új kultuszminiszter. Bukarestből jelentik: A Lupta értesítése szerint Goga belügyminiszter azt javasolta Averescu tábornoknak, hogy Goldis László visszalépése esetén Sadoveanun, Bihar megye új képviselőjét neveztesse ki kultuszminiszternek. A lap szerint a kormány ezért támogatta olyan nagy erővel Sadoveanun nagyváradi megválasztását.

— **CSAK RÉSZBEN SZABADITJÁK FEL A LAKÁSOKAT.** Bukarestből telefonálják: Az Adeverul arról értesül, hogy az igazságügyminiszter a lakbérleti törvény ügyében úgy döntött, hogy a jelenlegi törvény érvényét csak a nyugdíjasokra, a köztisztviselőkre, a hadi árvákra és hadi özvegyekre nézve hosszabbítja meg. A többi lakásokat felszabadítják.

— Lakók országos kongresszusa. A Temesvári Lakóvédő Egyesület a romániai hasonló célu egyletek bevonásával vasárnap délelőtt tíz órakor a gyárvarosi nyári színházban országos tiltakozó gyűlést tart. A gyűlés rendkívül hevesnek ígérkezik, mert a mozgalom a lakászsora ellensúlyozására irányul.

* **BÉRAUTÓK** precíz javítóműhelye, autók garagirozása, éjjeli szolgálat. Autóorient-garage, Bem-utca. Telefon 14—93, 23—24. Autók eladása és vétele.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2'59, Párisban 17'50

Temesvári magánárfolyamok 1926 szeptember 11-én reggel
(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban, a harmadik bankjegyet középkeresésként.

Angol font: 0973'00—0974'00—0975, dollár: 199'50—200'00—200'50, dinár: 3'52 külföldi, 3'45 belföldi, 3'49 effect, hollandi forint: 80'60—80'80—80'00, francia frank: 5'76—5'80—5'83, olasz lira: 7'23—7'26—7'22, cseh korona: 5'94—5'96—5'80, osztrák silling: 28'40—28'50—28'40, német márka: 47'90—48'10—48'10, magyar korona: 354—351—347, svájci frank: 38'70—38'80—38'80.

Terményárak:

Buza 750, árpa 500, rozs 450, zab 420, tengeri 550 lei métermázsanként ab feladóállomás.

— **MAJLÁTH EGYENRANGU A BUKARESTI PÜSPÖKKEL.** Rómából jelentik: Az Osservatore Romano közli, hogy a Vatikán Majláth Gusztáv Károly gróf erdélyi katolikus püspök szenátorsága ügyében azt javasolta a román kormánynak, hogy Majláth egyenrangun tekintendő Császár bukaresti püspökkel, aki tudvalevőleg azon a címen, hogy érsek, magának vindikálta a romániai római katolikus egyházat megillető szenátorságot. A Vatikán kifejté, hogy Császár csak címzetes érsek de érseki hatásköre nincsen.

— **Olcsóbb lesz az utazók vasuti bérlete.** Bukarestből jelentik: Tegnap este minisztertanács volt, amely hozzájárult a gazdasági bizottság ama előterjesztéséhez, hogy a fatermelők telepektől távolabb eső városokba irányított tüzifaszállítványok tarifáját ötven százalékkal redukálják. Magáéva tette a minisztertanács azt a javaslatot is, hogy a kereskedelmi utazók számára megállapított vasuti bérlet díját leszállítja.

— **A leggazdagabb menyasszony.** Varsóból jelentik: Skrzynsky gróf, a lengyel főnemesség egyik tagja, feleségül veszi Ford Henrik, a híres amerikai multimilliomos autógyáros leányát. A menyasszony hozománya háromszáz millió dollár, vagyis hatvanmilliárd lei.

* **Értesítjük a n. é. közönséget,** hogy a Hotel Ferdinand kávéházat f. hó 11-én a legkényesebb izlésnek megfelelően átalakítva megnyitjuk. Tisztelettel az Igazgatóság.

— **Feljelentés egy hirdetésügynök ellen.** Anuica Aurél dr. ügyvéd, a Temesvári Volksblatt kiadóhivatala nevében az ügyészségen feljelentést tett Jenezy Ferenc ellen, hogy szerződő hirdetések jutalékára ötezer lei előleget vett fel, azonban sem hirdetést nem szerzett, sem a pénzt többszöri felszólításra nem adta vissza.

Táncnál

jóizlésű nő nem tűri magán az izléstelen hónaljszörököt. Eltávolításukra az abszolút ártalmatlan „Angol szörvesztő“-t használja, mert a hajakat nyomban feloldja. Ára csontkaparóval együtt 100 lei. Ha valahol nem volna, forduljon a dr. Biró gyógyszerészhez Cluj. Ne fogadjon el mást.

— **Elfogott betörő.** A rendőrség elfogta Gerlasinszky Viktor rovott multu egyént, aki Szabadfalun betört Schneider József házába, ahonnan több ezer lei értékű ruhaneműt lopott el. Gerlasinszky bevallotta, hogy a betörésben segítőtje volt Mrazek István, aki jelenleg egyéb lopások miatt az ügyészségi fogházban van.

* **Dolgozó ember nem mehet el anélkül,** hogy magát délelőtt egy kis étellel és itallal erősítse. Ezt nagyszerűen teheti meg Máthé Antalnak a belvárosi Jenő herceg-utca 20 szám alatti vendéglőjében.

— **A városi főkértész fegyelmi ügye.** Demetrovici, a temesvári városi kertészet vezetője ellen felhozott vádak és szabálytalanságok még mindig az elbírálás stádiumában vannak. Az ügyre vonatkozó vaskos iratesomó ezidő szerint Dobosan János dr. főpolgármester asztalán fekszik, aki alaposan átvizsgálja az egyes vádpontokat és a vizsgálat eddigi eredményét. A főpolgármester az ügy állásának ismeretében vagy személyesen, a saját hatáskörében hozza meg a döntést, illetve ró ki büntetést, vagy pedig a vizsgálat adataihoz képest a fegyelmi választmányhoz teszi át az ügyet.

* **Eredeti Sack-ekék és géprészek,** valamint az összes vasárú Scherter Ottó vaskereskedésében, Timisoara.

— **Betörték a nagyváradi jogakadémia.** Nagyváradról jelentik: Tegnap éjjel ismeretlen tettesek behatoltak a nagyváradi jogakadémia irodájába és ott felrobbantották a Wertheim-szekrényt, amelyből százötvenezer lei raboltak el. A betörést csak reggel vették észre és a tetteseknek eddig semmi nyoma.

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Álláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Házasság

Feleségül venném azon urileányt, özvegyet vagy elvált asszonyt, akinek kedve volna üzletben segíteni és jó gondos megértő feleség tudni lenni. Hozományra nem reflektálok, csupán a jószívűsége. Lehetőleg fényképes leveleket kérek „Aranyiszív” jelígre a kiadóba.

Alkalmazás

Fodrász vagy fodrásznőt keresek, aki szépen ondolál, reggel 7 és 1/2 órai időközben privát házhoz két hölgy fésülésére. Gyárvaros, Liget-ut 9. fűszerüzletben kérem jelentkezni. (2276)

Lakás

Két, esetleg egy butorozott szoba, fürdőszobahasználattal, lehetőleg az Erzsébetvárosi Dózsa, vagy Holló-utcákban, októberre keresték. Cím Erzsébetváros jelígre a kiadóhivatalba kéretik. (1069)

3 szobás lakás butorral együtt átadó. Lévvay mozfőgépész, Belváros, Mozi. (1221)

Különbejáratu butorozott szoba 2 személy részére azonnalra kiadó. Gyárvaros, Magyar-utca 71. (1222)

Adás-vétel

Megvételre keresték mesterhegedű és elsőrendű zongora. Ajánlatokat „Kítűnő” jelígre kérek.

Vennék fehér leányszobát, könyvszekrényt és szalagmunturát. Cimeket ajánlatokkal „Tiszta” jelígre a kiadóba.

Ház hely 240 ööl gyönyörű fekvésű, bekerítve a piac-tér mellett a Kardos-telepen családi okok miatt eladó. Cím a kiadóban.

Ház gazdasági épületekkel, négyszobás lakás, cselédlakások, disznóolák négy holdon négyszáz sertés részére, új nagy kotárka 25 vagon tengeri részére, pince, kocsiszín, istálló 30 drb, szarvasmarha részére, új ház, mely malomnak is alkalmas, 3/4 hold gyümölcsös elsőrendű gyümölcsfákkal, Temesvár egyik külvárosában, állomás közelében, ahol naponta nyolc vonatpár közlekedik, 1,300.000 leiert kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Bővebbet: Wancsik, Temesvár, Hotel Gara, Telefon 750.

Eladó egy jó karban levő 35 HP. luxusautó. Cím: Gyárvaros, Nagykereszt-u. 8, Augusztinnál.

Különféle

Fehérenemű varrást, javítást és háziruhák készítését vállalom. Erzsébetváros, Korona-utca 3, földsz. jobbra. 940

Készülő filmhez keresek 14—18 éves csinos, jókedvű leányokat. Leveleket „Filmszínész” jelígre a kiadóba kérek lehetőleg fényképpel. (278)

Kisebb kosztos diákokat felveszek. Hunyady ut 19. 1, 2. (1203)

Kölcsönt keresek 200—300 ezer leit hosszabb időre, esetleg társat jól menő üzlethez. Ajánlatokat „Üzlet” jelígre a kiadóba. (2300)

PENSIO

Temesvár legszebb helyén 22 komplett újonnan berendezett szobával. Új kétemeletes palotában 950.000 lei jövedelemmel 5.750.000 leiert eladó házzal együtt. Bővebbet: Wancsik, Park (Gara) szálloda. Telefon 750

Mozi

Belvárosi mozi: vasárnap, szerda (szeptember 12 és 15)
Gyárvarosi mozi: hétfő, kedd (szeptember 13—14)
Mehalai mozi: csütörtök (szeptember 16)

NJU

A nő tragédiája, ki elhagyja családi tűzhelyét.

Az első nagy német film, mely a háború után az Egyesült Államokban is lett vetítve.

Főszerepekben a felülmúlhatatlan német művészek:

Emil Jannings, Conrad Veidt és Elisabeta Bergner.

Monopol Filmcentrala Timișoara.

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap 3 órakor is.

Modern képekészítés
Különleges ovális és kerek modellek
Olcsó árak!

Baruch Üvegüveg
Timișoara

Rádió.

Magyar Telefonhírműködés és Rádió R.-T. műsora.
Szombat

- 1/10, 12 óra: 3 órakor: Hírek, közgazdaság.
- 1/4 órakor: Ungváry Kálmán előadása; Keleti utazások II. rész.
- 1/6 órakor: Cigányzene.
- 3/7 órakor: Magyar hallhatatlanok III. estje. Farkas Ödön emlékezte. (Mehalt 1912. szept. 11.)
- 1/8 órakor: A. m. kir. Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye.
- 1/9 órakor: „Édes öregem, (Brüderlein fein). Operett egy felvonásban. Irta Fall Leo. „Eljegyzés lámpafény mellett”. Operett egy felvonásban. Irta: Offenbach. A zongorakiséretet Polgár Tibor látja el.
- 1/11 órakor: Kamarazene.

3 lapárusító

helye üresedésben van. Díjazás, jutalék és fix fizetés. Jelentkezni a **Déli Hírlap** kiadóhivatalában.

Autógarageol

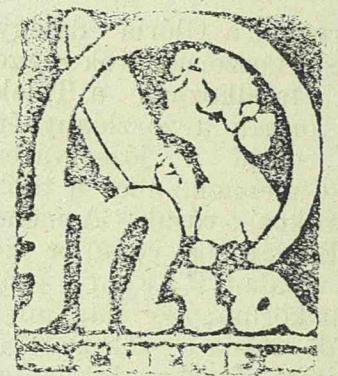
éjjelre vagy nappalra is bá mikor kaphatók és autósok bármikor vállal

Mentőtársula
Temesvár-Belváros, a Parli szanatoriummal szemben.

Két hálószoba
bükkfából, topolyabetétekkel, komplett
olcsón eladó
Wildpret Ferenc
Kossuth Lajos-ut 1. 114

FARMODONT

Saját készítés! Saját készítés!
Speciális gyermekkocsik, téli csik és sporikocsik nagy választékban. Valamint bőrbutorok mindennemű kárpitos munkát a legolcsóbb árban eszközöl **Kanizsai III.**, Rákocytca 1 (Dr. Bickl-)

Timișoara-Fabrica, Fő-utca 33—3

Fizessen

elő a Déli Hírlap mert ez a legjobb legfrissebb, le magyarabb és le olcsóbb bányai ujsá Hatvan lei egy hónap

Takarékbetétek legjobb kamatozása:

Temesvári Bank és Kereskedelmi r.-t.-nál,
Timișoara, Piața Sf. Gheorghe.
Alaptőke és tartalék: 125 millió.

Fiókok:

Temesvárott: Belváros, Józsefváros és Gyárvaros.
Vidéken: Jimbolia, Sannicolaul-Mare, Orsova, Oravița, Resița.
Affiliációk: Közgazdasági Bank r.-t. Timișoara, Bánáti Hitelbank r.-t., Timișoara, Első Karánsebesi Takarékpénztár r.-t., Karánsebes, Kereskedelmi r.-t., Lugoj. Dettai Takarékpénztár, Dettai. Perjámos-Haulikfalvai Népbank r.-t., Periamos. Nagykömlői Népbank, Comlos stb. 1112

Olcsó házhelyeket építőanyaggal részletre

miniszterium által engedélyezve

720

Kardos-telepen, gyárvaros strand homokszedők végébe

Hirdetmény.

Gyári áron való árusítás! Értesitem a mélyen tisztelt temesvári és környékbeli közönséget, hogy rendkívül gazdag butorraktáramat mélyen leszállított áron árusítom.

Tisztelettel

Schuszter Ferenc

Temesvár-Erzsébetváros, Korona-utca 14 (a sárga villamos végállomása). Tel. 11-91

Szeptember 1-én megnyilt az új Szőnyeg- és Linoleum-áruház

Józsefváros, Bul. Berthelot, Robelt-házban.

Szenzációs megnyitó árak.

Cégtulajdonos POPPER GYULA

HELICON-nyomda. Timișoara

Felolós kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.